

Ledelse af diakoni:

Ingen kan alt; alle kan noget; sammen kan vi mere!

Diakoni har alle dage være et vanskeligt felt at lede. Selv Paulus bøvlede med at få orden og styr på den diakonale indsats ifølge brevene til de første kristne menigheder.

Af Tommy Kjær Lassen, teolog, phd. erhvervsfilosof, stifter af stayhuman.dk

I diakonien er det handlingerne, der trumfer ordene. Diakoni er næstekærlighed i sin rene form. Det er selvforglemmende engagement, der motiveres indefra og som ikke interesserer sig for ydre regler og formelle hensyn. Diakoni er omsorg i her-og-nu situationer; spontan næstekærlighed, der springer ud af mødet med mennesker i nød. Diakoni er et værdidrevet og ofte frivilligt engagement, der sjældent går op i at passe ind i strategiske hensyn og vedtagne handleplaner.

Mennesker med et stort diakonalt hjerte er en vigtig og værdifuld ingrediens i denne verden. Hvor ville vi være uden disse hverdagshelte, der evner at se medmennesket på en oprigtig og nærværende måde; der evner at møde krævende og vanskelige individer uden personsanseelse og som igen og igen tilsidesætter egne behov for at yde den nødvendige omsorg?

Diakoni er en fundamental og uerstattelig del af det kirkelige engagement. For mange er det hjerteblod, og netop derfor er det så vanskeligt at lede.

Sund eller usund ledelsesmodstand?

Det diakonale engagement kan imidlertid fremstå en smule ledelsesresistent. Det kan minde om primadonna-arketyper, som er et udtryk, den danske ledelses- og motivationsforsker, Helle Hein, bruger til at beskrive videnssamfundets højt motiverede medarbejdere.

Primadonnaudtrykket kan umiddelbart lyde negativt som et selvoptaget engagement, der er temperaments-

fuldt og selvhøjtideligt. Men i Heins teori skal begrebet forstås mere positivt som et kaldsdrevet engagement, der tjener en højere sag. Primadonna-motivationen er drevet af en indre pligtfølelse og af en dybere meningsforståelse. Af samme grund kan primadonna være kompromisløs i forhold til at komme i mål, med netop den løsning, der er mest rigtig i situationen.

Primadonnaerne er guld for enhver organisation, men samtidig udgør de også en særlig ledelsesudfordring. For som primadonna kan man let blive hjemmeblind i eget perspektiv og fortabe sig i kvaliteten af eget engagement. Primadonnaerne kan fremstå ledelsesresistente, fordi al deres fokus handler om den faglige kvalitet, de motiveres af og som ikke lævner meget plads til andre hensyn. Hvor prisværdigt det diakonale engagement end kan være, er der risiko for at det sætter sig i organisationskulturen som en usund modstand mod ledelse.

Ledelse løfter

Ledelse handler om at vi sammen kan mere. Ledelse er hensyntagen til en større og fælles opgave, der strækker sig ud over den konkrete situation og den konkrete diakonale handling. Ledelse er en optagethed af at få det bedste ud af de ressourcer, der er til rådighed; ressourcer der ofte ikke er nok af.

Ledelse er at tænke det gode omsorgsarbejde ind i samspil med strategiske prioriteringer og mulige partnerskaber. Ikke for at hæmme diakonien, men for i en vis

forstand at tæmme den. Diakoni skal ledes så omsorgen kan blive mere virkningsfuld og spille bedre sammen med andre hensyn og prioriteringer i organisationen. Diakoni skal ledes fordi omsorgen ikke bare skal være hjælpsom, men også brugbar. Omsorgen skal ikke kun være god i kvalitativ forstand, men også god i kvantitativ forstand og fx tænkes ind i større samfundsmæssige hensyn.

Diakoni skal ledes fordi vi kan mere, når vi spiller sammen. Netop i en verden, hvor problemerne er større end ressourcerne, er der brug for at lede det diakonale engagement. Diakoni skal ledes så de gode gerninger kan drible videre ind i andre hensyn og løsninger. Ledelse er ikke diakoniens modsætning, men en kompetence, der kan forløse de diakonale handlinger, så de skaber større værdi for individer og samfund.

Den vanskelige ledelse af ildsjæle

Den måske vigtigste forudsætning for at lykkes med ledelse af diakonale ildsjæle er at sikre en god, tryk og tillidsfuld kommunikation i organisationen. 'Samtalen fremmer forståelsen' lød et gammelt slogan fra Mellemfolkeligt Samvirke. Dette gælder også i spændingen mellem diakoni og ledelse.

Der, hvor der kan etableres en ensidig respekt for både ildsjælens passion og for ledelsestænkningens hensyn og prioriteringer, kan meget ske. Klare mål og visioner for det diakonale arbejde kan være med til at aflaste den enkelte medarbejder og frivillige. Ledelse kan sikre en god retning og skabe fællesskab omkring det diakonale arbejde. Samtidig ligger der en vigtig ledelsesopgave i at være støttende og lyttende i forhold til de behov og bekymringer, som let opstår i den diakonale omsorg. ○

